

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/711/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213215013
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2213215013.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenej splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovanému v 1. rade: P. V., nar. XX. O. XXXX, bytom O.. P. XXXX/XX, Y. F. a žalovanej v 2. rade : E. X., nar. XX. R. XXXX, trvale bytom Y. XXX/X, Y. F., t.č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníkom: E. V., bytom ako žalovaný v 1. rade, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných: Spotrebiteľské združenie OSA, Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, zast. splnomocnenkyňou: HKP Legal, s.r.o, Sasinkova 6, Bratislava, o 1.435,11 eur s príslušenstvom, o späťvzátí žaloby žalobkyňou po vyhlásení rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 15. decembra 2014 č. k. 12C/229/2013-91, takto

rozhodol:

Odvolačný súd p r i p ú ť a späťvzatie žaloby, rozsudok súdu prvého stupňa r u ť a konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Rozsudkom súd prvého stupňa I. žalobu zamietol, II. žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade nepriznal právo na náhradu trov konania a III. vedľajšiemu účastníkovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Rozsudok napadol včasným odvolaním len vedľajší účastník a to len v časti rozhodnutia o jeho trovách konania s návrhom na jeho zrušenie v takto odvolaním napadnutej časti a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a priznanie mu trov odvolacieho konania v sume 52,90 eur. Následne však žalobkyňa svojim podaním z 2. februára 2015, doručeným súdu prvého stupňa 5. februára 2015, vzala svoju žalobu v celom rozsahu späť a konanie žiadala zastaviť.

Krajský súd v Trnave ako súdu odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p. - z. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení zmien a noviel) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) vzhľadom na právny úkon žalobkyne - späťvzatie žaloby dospel k záveru, že je dôvodné pripustiť späťvzatie žaloby, rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a konanie zastaviť (§ 208 O.s.p.).

Podľa ust. § 208 O.s.p. ak je návrh na začatie konanie vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak s tým druhý účastník nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Žalobu možno vziať späť až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa. Aby späťvzatie žaloby po vynesení rozhodnutia prvostupňovým súdom bolo účinné, je potrebné, aby odvolací

súd späťvzatie pripustil. Späťvzatie žaloby odvolací súd nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Žalovaní so späťvzatím žaloby neprejavili nesúhlas.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd podľa ust. § 208 O.s.p. späťvzatie žaloby pripustil, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie o zaplatenie 1.435,11 eur s príslušenstvom zastavil.

O práve na náhradu trov konania účastníkov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 146 ods. 1, písm. c) O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov. Zastavenie konania totiž späťvzatím žaloby procesne zavinila žalobkyňa, žalovaným však v takomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, a pre použitie úpravy z ust. § 146 ods. 2 vety prvej O.s.p. (uloženie povinnosti na náhradu účastníkovi nesúcemu vinu na zastavení konania) takto nebol dôvod.

O trovách konania vedľajšieho účastníka odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 146 ods. 2 O.s.p. avšak vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných náhradu trov konania pre ich neúčelnosť nepriznal.

Podľa § 142 ods.1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Ak aj práve citované ust. nedopadá priamo na rozhodovanie o trovách konania skončeného zastavením (o aký prípad šlo v prejednávanej veci), ale upravuje rozhodovanie o trovách konania skončeného vecným rozhodnutím v prospech jednej strany sporu, obsahuje vyjadrenie jednej zo zásad vlastnej všetkým rozhodovacím procesom o trovách konania (teda aj rozhodovaniu podľa § 146 ods. 2 O.s.p.), ktorou je, že súd prizná len náhradu trov potrebných na účelné bránenie práva, čiže len takých trov, ktoré možno považovať objektívne za vynaložené účelne. Medzi trovy konania s nárokovateľnou náhradou potom zásadne patrí i trovy reprezentované odmenou a súvisiacimi náhradami advokátov v súvislosti s poskytovaním nimi právnych služieb ich klientom (účastníkom súdnych konaní), keď tu nepochybne treba súhlasiť s argumentom vedľajšieho účastníka o neodňateľnosti práva na súdnu a inú právnu ochranu. Otázka využitia práva na právnu pomoc advokáta a otázka účelnosti v takejto súvislosti vynakladaných trov sú však otázkami, ktoré majú len čiastočný súvis a ktoré preto nemožno zmiešavať. V každom prípade pri robení záverov o namietanej účelnosti trov konania treba v každom prípade brať do úvahy skutočnosť, či by inak advokátom zastúpený účastník bol v konkrétnej situácii schopný uplatňovať svoje práva aj bez pomoci advokáta, samozrejme za podmienky schopnosti hájenia práv spôsobom zásadne rovnocenným s tým, ako za jeho pomoci.

Pri pohľade na problém v prejednávanej veci z práve priblíženého uhla pohľadu potom nešlo prehliadnúť, že splnomocnenkyňa vedľajšieho účastníka v tomto prípade (obdobne ako v množstve iných vecí známych súdu z jeho rozhodovacej činnosti, v ktorých toho istého vedľajšieho účastníka zastupovala tá istá splnomocnenkyňa) požadovala (okrem paušálnych náhrad) odmenu za 2 úkony právnej pomoci a to prevzatie a prípravu zastúpenia a vyhotovenie písomného vyjadrenia k žalobe, z ktorého obsahu je zrejmé (vyjmúc konkrétne údaje, odpísané zo žaloby, o ktorej doručenie splnomocnenkyňa zastupujúca vedľajšieho účastníka požiadala) len paušálna námietka absencie dohody o výške úroku a z toho plynúcej potreby považovať úver za bezúročný a bezpoplatkový podľa § 4 ods. 5 ZoSÚ (zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov), s návrhom na zamietnutie žaloby (pre zánik dlhu žalovaných vrátiť žalobkyni požičané finančné prostriedky jeho splnením) bez toho, aby v ktorejkoľvek druhovo totožnej veci za účasti tej istej žalobkyne vznikla potreba na takomto podaní (opäť vyjmúc údaje zistiteľné zo žaloby) čokoľvek meniť. Ak potom odvolací súd má zo svojej skoršej rozhodovacej činnosti vedomosť o postupe vedľajšieho účastníka (presnejšie splnomocnenkyne takéhoto účastníka zastupujúceho) spôsobom celkom totožným s tým v prejednávanej veci aj v iných veciach, bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že po získaní vedomostí účastníkom, ako účinne a to paušálne v konaní uplatňovať práva, alebo sa brániť a získaní tiež náhrady trov konania, zodpovedajúcej odmene, ktorú musel takýto účastník zaplatiť splnomocnenkyňi, aby pre neho paušálny vzor vyhotovila, nemôže byť ďalej účelným vynakladaním prostriedkov na odmeňovanie splnomocnenkyne za to, aby aj v ďalších druhovo totožných veciach robila obsahovo identické podania bez toho, aby tu bol zrejмый aj vklad venovaný argumentácii príznačnej práve pre konkrétne vec, v ktorej sa zastupuje. Pri riadení sa touto úvahou ako i pri nerozhodnosti toho, v ktorom konaní splnomocnenkyňa použila neskôr paušálne

uplatňovaný vzor po prvý raz, tak trovy vedľajšieho účastníka nešlo považovať za účelné. Okrem toho odvolací súd dodáva, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. mája 2014 zakotvilo povinnosť súdu v každom konaní preskúmať, či nárok uplatňovaný proti spotrebiteľovi nie je premlčaný alebo či nie je daná iná zákonná prekážka, ktorá by neumožňovala nárok po práve priznať. Uvedené zákonné ustanovenie zahŕňa povinnosť súdu ex offa (z tzv. úradnej povinnosti) preskúmať a prihliadať na všetky neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie v Luxemburgu C-240/98 až C 244/98 Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-168/05 Mostaza Claro). Na vyrovnanie zdanlivej (formálnej) zmluvnej rovnováhy zákonodarca reagoval legislatívnymi zmenami, konkrétne aj právnou úpravou procesného postavenia združenia, ktoré ako právnická osoba môže na základe plnomocenstva zastupovať spotrebiteľa v konaní pred štátnymi orgánmi (§ 25 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa), ako aj dotknutým ustanovením § 5b uvedeného zákona a aktuálnou úpravou vedľajšieho účastníctva združenia v súdnom konaní (§ 93 ods. 3 veta druhá O.s.p.).

Ak sa vedľajší účastník na strane žalovaných za uvedeného platného právneho stavu rozhodol udeliť plnomocenstvo na svoje zastupovanie v súdnom konaní právnomu zástupcovi, nesie dôsledky s tým spojené a to v podobe vyhodnotenia neúčelného charakteru vynaložených trov právneho zastúpenia právnym zástupcom vedľajšieho účastníka. Z dôvodu, že súd prvého stupňa ex offa prihliada na všetky zákonné prekážky brániace priznaniu žalovaného plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, vedľajší účastník by svoju úlohu, spočívajúcu v pomoci žalovaného v postavení spotrebiteľa, mohol efektívne splniť aj bez vynaloženia nákladov na právne zastupovanie. S poukazom na to uplatňované trovy právneho zastúpenia občianskym združením prostredníctvom právneho zástupcu nesledujú legitímny cieľ, ktorým je nastolenie rovnováhy medzi spotrebiteľom a poskytovateľom služby, ale samoúčelné vytváranie trov. Podľa § 2 O.s.p. je súd povinný dbať, aby nedochádzalo k zneužívaniu práv na úkor fyzických alebo právnických osôb. Zákaz zneužitia práva (na ktorý poukazovalo aj rozhodnutie ústavného súdu označené vedľajším účastníkom) zabezpečuje, aby aj uplatňovanie náhrady trov konania nepredstavovalo dôsledok zneužitia noriem procesného práva. Ak si vedľajší účastník uplatnil trovy právneho zastúpenia, predstavujúce odmenu za činnosť právneho zástupcu, ktorý musel žalobný návrh a jeho prílohy náležite preštudovať a posúdiť z hľadiska právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv a následne podať v danej veci konkrétne kvalifikované vyjadrenie, nemožno mu náhradu takýchto trov priznať. Rovnaká povinnosť totiž už prislúchala s poukazom na vyššie uvedené súdu (ex offa) a vynaložené trovy právneho zastúpenia v súvislosti so zastupovaním vedľajšieho účastníka nemožno kvalifikovať ako potrebné, t.j. nevyhnutné (na účelné bránenie práva) a teda ich náhrada nemohla byť vedľajšiemu účastníkovi priznaná. Nemožno prehliadať ani samotný cieľ združenia, ktorým je aktivita združenia v konaní pred súdmi na strane spotrebiteľa, čo zahŕňa aj aspekt uplatňovania práv spotrebiteľa vrátane poskytovanie poradenstva so zameraním na neprijateľné zmluvné podmienky a všeobecnú ochranu práv spotrebiteľa (ako to vyplýva už z názvu združenia). V prípade akceptovania účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia právnym zástupcom vedľajšieho účastníka, združenie by predstavovalo len pasívny subjekt, ktorý existuje sám pre seba.

Vyššie uvedená argumentácia sa vzťahuje na uplatnené trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v celom rozsahu, ktoré z vyššie uvedených dôvodov nebolo možné priznať vôbec.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.